

KMETOVALEC

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Izhaja 15. in zadnjega dne v mesecu. Člani Kmetijske družbe dobivajo list brezplačno. Cena listu za nečlane 20 Din, za inozemstvo 30 Din letno.

Posamezna številka stane 1 Din. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, na Turjaškem trgu št. 3. Urejuje Viljem Rohrman.

štev. 1.

V Ljubljani, 15. januarja 1927.

Leto XLIV.

VSEBINA: Naša organizacija v l. 1927. — Naše podružnice in prihodnja Kmetijska razstava. — Našim kmetovalcem! — Pridelovanje hmečja po naših krajih. — Usmilite se koristnih ptičkov! — Pašništvo v ravnih legah. — Znaki in posledice kužnega mozoljčastega izpuščaja pri govedih. — Ali je mogoče popolnoma odvzeti Šmarnici (Noah) njen zoperni okus? — Vprašanja in odgovori. — Iz delovanja podružnic. — Kmetijsko-šolski vestnik. — Dopisi. — Gospodarske stvari. — Kmetijske novice. — Književnost. — Družbene vesti. — Uradne vesti. — Tržne cene. — Inserati.

Naša organizacija v l. 1927.

Prestopili smo prag novega leta. Naša iskrena želja, ki jo gojimo za naš kmetijski stan, je, da se izpopolni v tem letu tudi organizacija naše družbe. Lepo stevilo nas je včlanjenih v Kmetijsko družbo, vendar še zmeraj premalo. Naša naloga je, da ojačimo naše vrste tudi v letu 1927. Čim več nas bo, več bomo dosegli.

Mnogo podružnic ima naša družba, ki štejejo premalo članov in ki se sploh premalo zavedajo svojih dolžnosti. Ni zadosti, da se v enem ali drugem kraju osnuje podružnica in da se izvolijo delegati za občni zbor glavne družbe, ampak treba je, da podružnice med letom delajo, da nabirajo novih moči in da skrbje za izboljšanje domačega kmetijstva. Danes vidimo, da se le tiste podružnice krepko drže, ki delajo, ki imajo večje število članov in, kar je glavno in kar moremo še posebno poudarjati, ki imajo na svojem čelu tudi deloven odbor, može, ki so voljni in sposobni za delo. Brez dela ni uspeha!

Nabiranje novih članov bodi prva skrb novega odbora. Razen tega je zanesti med članstvo vse potrebno zanimanje za podružnično delo in njen napredek. Prirejati je seje in sestanke, na katerih naj se pogovori vse, kar bi pripomoglo k povzdigi kmetijstva v podružničnem okolišju. Za vse, za kar je treba skupnega delovanja in nastopanja, za vse to naj se zavzamejo podružnice. Naj se skupno priskrbujejo različne gospodarske potrebščine, kakor semena, umetna gnojila, stroji itd. Naj se prirejajo potom članov potrebni poizkusi z umetnimi gnojili, s semeni, s sredstvi za zatiranje škodljivih živali in bolezni itd. Prirejajo naj se poučna predavanja, poučni zleti itd. Družba od svoje strani rada podpira vse težnje svojih podružnic in jim gre na roko, kjer le more in v kolikor to dopuščajo njena sredstva in razmere. Zato se lahko podružnice vsak čas obračajo na družbo, ki je tudi poklicana, da jim pomaga, v kolikor se da sploh taka pomoč izvesti. Čim močnejše bodo podružnice, tem močnejša bo tudi družba in čim močnejša bo družba, toliko več bo lahko storila za svoje podružnice in člane. V družbi je moč! Zato naj pa kmetovalci k družbi tudi pridno pristopajo in naj se je zvesto oklenejo!

R.

Naše podružnice in prihodnja kmetijska razstava.

Na družbenem zborovanju se je sklenilo, da se ima 160 letni jubilej, ki ga letos praznuje naša družba, proslaviti s pokrajinsko kmetijsko razstavo, ki naj pokaže, za koliko smo napredovali v tem času pri našem kmetijstvu.

Ako naj se ta sklep prav izvede in v duhu stvari same, je treba, da soudelejujejo pri tej razstavi tudi naše kmetijske podružnice. Treba je namreč, da spravimo skupaj celotno sliko naše kmetijske produkcije po vseh krajih naše Slovenije in da pokažemo, kaj smo na polju našega kmetijstva dosegli. Vsaka podružnica mora zbrati nekaj razstavnih predmetov za to razstavo, da bo razstava res pokrajinska in da bo odgovarjala jubilejni proslavi naše družbe, ki si je stekla tekom tega časa s svojim delovanjem ogromne zasluge za ves naš kmetijski napredek.

Stvar kmetijskih podružnic je sedaj, da se lotijo dela z vso potrebno vnemo in da se začno že sedaj pozimi pripravljati na to jubilejno razstavo. Na podružničnih sestankih se je posvetovati in dogovoriti, s čim in kako bi se ena in druga podružnica udeležila te spominske razstave. Podružnice kot take nimajo lastnih pridelkov — vsaj po večini ne — ali one so poklicane, da jih zbirajo pri svojih članih in pošljejo potem v Ljubljano na razstavo. Vsaka podružnica naj zastavi ves svoj vpliv in ponos v to, da se udeleži te razstave in da pripomore k tej prireditvi po najboljših svojih močeh. Vsak kraj naj pokaže, s kakšnim uspehom pridelujemo plodove naše zemlje in kaj smo tekom več kot poldrugstoletne dobe dosegli.

Jubilejna razstava nima biti samo spominsko-zanimiva in poučna, temveč ona nam ima podati novo pobudo za nadaljnji napredek našega kmetijstva, ki bije danes težak boj z vladajočimi gospodarskimi odnošaji. Zavedajmo se tega pomena jubilejne razstave! Razstava sama se ima vprizoriti meseca septembra. Že sedaj, ko ni toliko zunanega dela, je pa čas in lepa prilika, da se pri podružnicah o stvari razgovorimo in da ukrenemo vse korake za potrebne predpriprave.

—II.

Našim kmetovalcem!

Pod tem naslovom bomo opozarjali od časa do časa naše gospodarje na vse, kar je treba pravčasno priskrbeti in započeti, da pridemo do boljših uspehov. Vsaka zamuda je v zvezi s škodo, ki jo pri našem današnjem gospodarstvu čim dalje težje občutimo in trpimo.

Našim poljedelcem! Že sedaj se je pripravljati na pomladansko setev s tem, da skrbimo za potrebna semena in gnojila, pa tudi za pripravo in popravo potrebnega orodja. Naše podružnice naj sklicujejo sestanke gospodarjev, na katerih naj sprejemajo naročila na semena, sadna drevesa, umetna gnojila. Mnogim kmetovalcem bo manjkalo letos semenskega krompirja. Za to dobavo naj se pobrigajo že sedaj, da ne bo prepozno. Preden se ne zbero in zaarajo taka naročila, ni mogoče družbi naročiti krompirja in preden se taka naročila potem izvrše, poteče zmeraj dosti časa.

Važno je, da preudarimo, kako bi opešane travnike pomladili oziroma obnovili, in da skrbimo že sedaj za potrebna travna in deteljna semena.

Našim sadjarjem! Priskrbimo si sedaj potrebne cepiče za cepljenje in precepljevanje. Na-

režimo jih v vrhu rodovitnih dreves. Očistimo staro drevje mahu in lišaja. Namažimo debela in debelejšje veje z apnenim beležem, kateremu primešamo ilovice, saj ali arborina. Očistimo ga pa tudi od pregotih in suhih vej. Lotimo se tudi gnojenja sadnega drevja, da bo več pridelka in pomislimo pri tem, da je pod kapom krone največ sesalnih korenin.

Našim vinogradnikom! Skrbimo za zadostno gnojenje in izrabimo sedanjo priliko za vožnjo gnoja. Ravno tako pa tudi za grubanje trt in za rigolanje za nove nasade. Prazna mesta je izpopolniti z grubanjem ali pa s podsajanjem. Za podsajanje se najbolj priporočajo podlage Aramon × Rup. št. 1, Berl. × Rip. Tel. št. 8 in Kober 5BB. Mlajše nasade je sploh le podsajati.

Skrbimo, da ne bo vinska klet premrzla. Do februarja moramo vina pretočiti. Preskušajmo prej, če so vina stanovitna. Natočite iz vsakega soda en kozarec. Če izpremeni barvo, se mora pri pretakanju dobro zažveplati ali mu je pa pomagati z natrijevim bisulfitom. Skrbimo, da bo posoda polna in da jo zalivamo samo z dobrim vinom.

Pridelovanje hmelja po naših krajih

Po raznih krajih so se začeli posamezni gospodarji zanimati za pridelovanje hmelja. Spričo ugodnih uspehov, ki so jih dosegli v zadnjih letih savinjski hmeljarji in spričo obupnega položaja, v katerem se nahaja danes naša kmetija, ni nič čudnega, da se hočejo zateči k hmeljarstvu v dobri veri, da jim bo prinesel pridelek hmelja več blagostanja v hišo.

Kakor je hmelj danes mnogo obetajoča rastlina, vendar ni za vse kraje. V Savinjski dolini imajo z njim lepe uspehe, ker mu ugaja ondotna zemlja in lega. Krasne uspehe imajo hmeljarji v Žatecu na Češkem, kjer raste hmelj na ondotni 2 do 3 metre globoko naplavljeni zemlji.

Kakor vse druge rastline uspeva tudi hmelj najbolj tam, kjer najde vse potrebne pogoje za svojo rast in rodovitost. Kar se tiče zemlje, je treba znati, da ljubi močno in globoko zemljo, ki jo je treba tako skrbno pripraviti kakor za trtne nasade, če nam je na tem, da bo hmelj dolgo časa vztrajal. Najbolj mu je všeč srednje težka ilovnata zemlja, ki vsebuje tudi potrebno apno in črno prst (humus). Tudi peščeno-ilovnata zemlja mu ugaja, če je dosti globoka. Za nove nasade je treba zemljišče najmanj 40 cm globoko prekopati ozir. preorati (rigolati) in pri tej priliki dobro vgnojiti. Na ugodnih tleh lahko prekopljemo tudi 60 cm globoko in več. Na ta način si zagotovimo večjo trpežnost. Hmelj raste na tistem mestu po 12 do 15 let, pa tudi dlje, če so vsi pogoji ugodni.

Glede lege je povedati, da mu ugajajo najbolj odprte in ravne lege. V zatišju ne uspeva dobro, ravno tako tudi niso zanj ozke doline in lege kraj visokih gozdov.

Naše podnebje v Sloveniji mu skoraj povsod ugaja. Močo in sušo težko prenaša, kakor večina drugih rastlin. Pripomniti je pa slednjič, da se ga je v zadnjih letih lotila tudi peronospora in da mu je po nekaterih krajih prizadela že veliko škodo. Danes trpi pred njo tudi Češka dežela, kjer morajo hmelj v zaščitne svrhe ravno tako škropiti kakor škropimo naše trtne nasade, če se hočemo ubraniti pogubonosne peronospore.

R.

Usmilite se koristnih ptičkov!

Neprecenljiva bi bila škoda po naših zemljiščih, po njivah in sadnih vrtovih, ako bi jih ne ščitile naše drobne ptice-pevke od zgodnje spomladi in ves čas poletja do zime. Na milijone in milijarde škodljivih žuželk jim gre v plen in slast, ki bi nam sicer prizadevale ogromno škodo pri vseh naših nasadih in pridelkih. Vsem tem našim zvestim sotrudnikom preti sedaj pozimi pogin. Mnogo jih zmrzne v trdi zimi in mnogo jih pogine vsled lakote.

Teh naših ljubih prijateljic se malokdo spomni v času zimskega zmrzovanja in pomanjkanja, dasi nam v poletnem času ves dan pomagajo in obirajo škodljivi mrčes. Spomnimo se jih sedaj v trdi zimi in priskočimo jim na pomoč! Dajmo jim živeža, ki ga ne dobijo zunaj. Ustrežimo jim, s čemer si bodi. Seme solnčnic in buč, orehi in loj, proso in drugo žitno zobjanje, krušni ostanki, vse to gre raznim ptičkom v slast, vse to jih varuje pred lakoto in mrazom. Izkažimo se vsaj nekoliko hvaležne za vseletno in marljivo delo, ki ga opravljajo ptice pevke nam na dobro! Na priličnih mestih naj se postavljajo krmilnice, male ptičje mizice z malo strešico, kamor jim polagamo živež.

Naša kmetska, zlasti ženska mladina je posebno poklicana, da skrbi po vaseh in drugod za zimsko varstvo naših koristnih ptic!

—r—

Pašništvo v ravnih legah.

Tudi pašništvo se da skrbno gojiti. Dočim smo imeli prej samo naravne pašnike, na katerih je gospodarila edinole pašna živina, imamo sedaj po raznih krajih skrbno negovane in umetno nasejane pašnike,

Pod. 1. Del pašnika za starejšo goved v Friedlandu na Češkem. Spredaj bogata ruša, zadaj staje z ograjami in živino.

ki se po vseh pravih novodobnega pašništva oskrbujejo in uporabljajo. Tako pašništvo se je vpeljalo po Češkem, v Nemčiji in drugod.

Na svojem poučnem potovanju po Češkem in po Nemčiji sem si ogledal tako urejene pašnike v Friedlandu na Češkem in po Saksonskem. Vpeljal jih je takrat profesor dr. Falke iz Lipskega. Med drugimi sem si ogledal takrat tudi pašnik v Rückersdorfu pri Friedlandu (na češko-saksonski meji), ki ga kažeta podobi 1. in 2. Ta pašnik obsega skupaj 15 ha ali 26 oralov in je namenjen za mlado goved v starosti 1—2 let. Pašnik je v ravni legi in razdeljen v 13 pašnih delov, ki so ograjeni (čredinke, čredki, ograde). Vsak del je torej nad 1 ha velik. Živali se pasejo menjaje v posameznih ograjah, tako da ima med tem vsak popašen del dosti časa, da se zopet opomore in obraste. Na ta način imajo živali zmeraj dosti mlade paše. Na obeh podobah vidimo tudi staje, ki so od treh strani zadelane, tako da imajo mlade živali potrebno varstvo pred vetrom, dežjem in vročino. Mlade, pasočče se živali so oldenburške pasme, torej izrazite pašne živine. Paša sama je bogata, kar se vidi tudi na sliki. Izkušnje uče pa tudi tukaj, da mlade živali niso za nočevanje na planem, dokler se vreme ne ustanovi. Ob deževnem vremenu so jim morali pomagati tudi z ovseno slamo (ali sploh suho krmo), da niso postale driskave.

Pašnik v Rückersdorfu je bil takrat (l. 1913.) že štiri leta v rabi in se je paslo na njem 56 glav mlade goved. Živali so prišle na pašo 20. maja in so se pasle do 20. septembra, skupaj torej 5 mesecev. Pri

mlajših živalih kakor eno leto starih so se pokazale slabe izkušnje vsled hladnega ondodnega podnebja. Ta pašnik je osnovala pašna zadruga, ki je štela 54 članov. Deleži so znašali takrat po 30 K (danes 330 zl. K) in je vsak član lahko vzel do 100 deležev. Pašnina je znašala povprečno 40 K in se je ravnala po živi teži pašne goved. Prirastek na teži je znašal v vsej pašni dobi 58 do 130 kg pri posameznih živalih.

R.

Znaki in posledice kužnega mozolčastega izpuščaja pri govedu.

Živinozdravnik Stanko Arko, Ljubljana.

Zadnje čase se je v Sloveniji močno razširila kužna bolezen na spolovilih goveje živine, ki jo imenujemo mozolčasti izpuščaj. Bolezen sama na sebi ni tako nevarna kakor druge kužne bolezni živine, pač pa povzroča živinoreji zelo občutno škodo s tem, da se krave oz. telice zelo pogosto pojajo (gonijo), se nočejo ali se šele po dolgem času ubrejijo in celo zvržejo plod. Na ta način nastane velika izguba na teletih in mleku. Važno je torej za vsakega živinorejca, da pravočasno spozna to bolezen, nje znake in da ve, kako je treba ravnati, da se jo obvarujemo in kako jo zdravimo.

Kužni mozolčasti izpuščaj je zelo nalezljiva bolezen, ki se najpogosteje prenaša pri plemenitvi od bika na kravo in seveda tudi narobe. More se pa

Pod. 2. Del pašnika za mlado goved v Friedlandu na Češkem. V ozadju staje. Bogata pašna ruša.

prenesti tudi posredno z izmečki bolnih živali, ki okužijo hlev, krmo, steljo itd. na druge še zdrave živali v hlevu. Ta bolezen se pojavlja izključno samo pri goveji živini in povzroča dolgotrajno vnetje spolovila. Bolezen lahko traja 6 mesecev in še več, če se je ne zdravi in ostavlja v posameznih slučajih kot posledico jalovost krav.

Mozolčasti izpuščaj povzročajo, kakor druge kužne bolezni, zelo male, za prosto oko nevidne klice ali bakterije. Bolezen ne povzroča na živalih zelo očitnih znakov, tako da jo marsikateri gospodar

dolgo niti ne opazi v svojem hlevu. Okužena živina ostane ješča, ne dobi vročine in je navadno ves čas obolenja navidezno zdrava in vesela. Pač pa lahko pri pazljivejšem opazovanju vidimo, da obolele živali bolj pogosto puščajo vodo, da postanejo nenadoma nemirne, stopicajo z nogami, otepajo z repom in krivijo hrbet. Iz spolovil (sramnice) se spčetka cedi malo sluznate prozorne tvarine, ta izcedek se polagoma izloča v večji množini, postane gnojasto rumenkast, zleplja dlako okoli sramnice in se suši v rjavkaste kraste. Ako razklenemo sramnico, vidimo v početku bolezn, da je sluznica živordeča, malo otekla (odebeljena), svetlikasta in nagubana. Nadalje zapazimo na njej male, kot proso velike, temnordeče mozoljčke, ki so na gosto posejani posebno okoli jezička. Na obeh straneh sramnice pa so mozoljčki porazdeljeni v podolgastih ravnih progah. Mozoljčki se dajo s prstom dobro otipati. Ti znaki prvotnega, začetnega vnetja ostanejo neizpremenjeni kake 3—4 tedne, nakar se pričnejo polagoma izgubljati. Mozoljčki zbledijo, postanejo prozorno sivkastorumenkasti, sluznica ni več otečena, nje barva postane rumenkasto-bleda, izcedek preneha. V taki obliki ostanejo znaki še cele tedne in mesece, dokler se bolezen ne ozdravi.

Bikov se ta bolezen ne prime tako rada kakor krav in, če tudi bik zboli, je obolenje lažje; toda bik bolezen lahko prenaša na krave. Na obolelem biku opazimo, da postane nevesel, pogosto pušča vodo in zelo nerad zaskakuje. Žila je živordeča in boleča, včasih opazimo na njej in na sluznici kože, ki jo obdaja, take mozoljčke kakor pri kravah. Iz odprtine se izceja sluznato-gnojna tekočina, ki se suši na dlaki in jo zleplja. V splošnem se lahko opazuje, da značaj bolezn pri posameznih živalih ni vedno enak. Najhujše zboli mlada živina, telice in teleta, ker je njih sluznica vsprejemljivejša in nežnejša kakor pri starih kravah.

Ko se je pred vojno ta bolezen v naših krajih po daljšem presledku zopet pojavila in hudo razširila, so se vse slabe posledice, kakor pogosto zvrženje in jalovost krav, pripisovale edinole kužnem mozolčastem izpuščaju. Pozneje se je dognalo, da je bila temu pogosto kriva druga nevarna nalezljiva bolezen, ki jo imenujemo kužni splav ali kužno zvrženje. To je tako skrita bolezen, da se jo le zelo težko opazi in more obstojati hkrati na isti živali, ki je obolela tudi na mozolčastem izpuščaju. Naj pa bo vzrok omenjenih posledic že ta ali oni, dognano je, da je mozolčasti izpuščaj v stanju povzročati ne samo pogosto pojanje in težavno ubrežitev, temveč tudi jalovost krav. Zato moramo skrbeti, da to kugo zatiramo z vsemi znanimi sredstvi, da se obvarujemo škode. Moramo pri tem imeti pred očmi tri glavne stvari: varovati svojo živino pred okuženjem, paziti da lahkomišljeno ne raznašamo bolezn na tujo živino in končno skrb za takojšnjo odločno, temeljito in vztrajno zdravljenje bolezn.

Ali je mogoče popolnoma odvzeti Šmarnici (Noah) njen zoprni okus?

Pod tem naslovom obravnava višji klet. nadzornik g. Fr. Gombač v strokovnem listu „Allgemeine Wein-Zeitung“ od 10. dec. zelo aktualen in

prav zanimiv članek glede odprave neprijetnega okusa (tzv. foksa) iz vina ameriških samorodnih trt vobče ter še posebej iz Šmarnice (Noah), ki je vsled tega večkrat skoro neužitno.

Povod k tej razpravi je dalo tozadevno javno vprašanje v „All. Wein-Ztg.“, ki izhaja v Klosterneuburgu, in dejstvo, da je neka tuzemska vinska veletvrška, katera se je obrnila že pred letom s šmarničnimi vzorci na razne kemične in strokovne zavode istotako z vprašanjem zaradi popolne odprave zgoraj omenjenega zoprnega okusa. Od vseh teh zavodov pa je prejela negativen odgovor, namreč, da je izključena popolna odprava tega ameriškim samorodnicam lastnega postranskega okusa.

Tozadevne poizkuse z različnimi sredstvi, ki jih je gosp. Gombač že lansko leto izvršil, a objavo uspehov opustil zaradi takratne vladne prepovedi o splošni prodaji Šmarnice, našteva sedaj v gori navedeni razpravi s pripomnjo, da jih je smatrati kot začetne poizkuse, ki se morajo nadaljevati, osobito z ozirom na to, da se dožene, kakšne kemične izpremembe se vrše tudi pri razkroju metilnega (lesnega) alkohola, ki se ravno v „Šmarnici“ razvija in ki se ji šteje v največje zlo.

Od raznih poizkusov navedemo tu le najmerodajnejšega, s katerim je „Šmarnica“ izgubila vse svoje slabe lastnosti, in sicer: z dodatkom 80 gramov eponita, čez 24 ur $\frac{1}{2}$ l zavretega mleka in čez nadaljnjih 24 ur v odtočeno tekočino še 200 gramov kalcijevega karbonata; vse te količine veljajo za 100 l vina. Ti poizkusi so se vršili s prav zoprnim, visokorumenim in starikavo kislastim šmarničnim vinom. Z navedenim poizkusom se je to **zoprno vino izpremenilo v čisto, brezbarvno nevtrarno tekočino brez vsakega postranskega duha in brez neprijetne praskajoče kisline**, dočim ni prav nič izgubila na svoji alkoholni moči. Potemtakem bi bilo tako pripravljeno vino v tem stanju sposobno za vsakršno rezanje z drugimi vini. Po mnenju pisca članka igrata tu največjo vlogo **mleko in kalcijev karbonat**.

K navedenemu članku g. Gombača pripominja uredništvo „Allg. W. Z.“ v Klosterneuburgu, katero urejujejo priznani avstrijski strokovnjaki, tole: „Snov, o kateri razpravlja tudi tukaj znani strokovnjak **viš. klet. nadz. g. Gombač**, je za **bodočnost ameriških direktno produktivnih trt (samorodnic) izredne važnosti**.“

Nimamo sicer nobene želje, delati za malovredno šmarnično vino z umnimi kletarskimi pripravami in sredstvi, pač pa ve vsak, da imajo vse, tudi najboljše ameriške samorodnice značilen postranski okus, ki otežuje konsum ter se morajo zato več ali manj rezati.

Razprava g. Gombača naj bi služila, kakor že omenjeno v tem članku, v spodbudo do nadaljnjih poizkusov. V Jugoslaviji je razširjeno mnenje, da vsebuje šmarnično vino **metilni alkohol** (zdravju škodljiv alkohol). To se mora tudi še natančno dognati. Kolikor vemo, se peča z vprašanjem mešilnega alkohola v „Šmarnici“ tudi kemični zavod v Mariboru. Vinski vzorci, ki smo jih letos prejeli iz Badena in iz Elsassa, so nas zopet potrdili v naši sodbi, da je bodočnost ameriških samorodnic v tesni zvezi z vzgojo in vinsko tehniko. Pričakujemo torej, da se bodo kemični zavodi v tu- in inozemstvu pečali s tem vprašanjem temeljiteje kakor dosedaj.

Naš klosterneburški enokemični laboratorij drž. preizkusnega zavoda je vprašanje o odpravi slabega vonja in okusa (defoksiranje) v vinih ameriških samorodnic že sprejel v svoj delovni program.

Kakor se vidi, smatra tudi uredništvo „Allg. W. Zeitg.“, ta ugledni strokovni list, to vprašanje za zelo važno. Vsled tega se mora tudi pri nas, kjer se žal v kljub prepovedi še preveč goji „Šmarnica“ in druge posestrime, kakor Otelo, Izabela, Huntington itd. in se hote ali nehote primešavajo med dobra vina domačih sort, posvetiti temu vprašanju več pozornosti.

Fr. Kafol.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Na kmetijsko - gospodarska vprašanja odgovarja družba le svojim udom, ki so podpisani s polnim imenom. Za odgovor je priložiti 3 Din (v znamkah) za stroške.

Vprašanje 1. Kako je pripraviti kožo divjačine? (I. N. v C.)

Odgovor: Za dobro kakovost kože je posebno važno, da se divjačini, čim je poginila, nemudoma odere koža, kajti že po nekaj urah začenja proces gnitja. Temu je predvsem podvrženo lasišče in posledica je, da se dlaka več dobro ne drži usnja ter izpada. Kako se vrši odiranje kože, je več ali manj že splošno znano. Na zadnjih nogah se koža prereže in povleče živali preko glave. Posebno pa je treba paziti, da se repna kost do skrajnega konca izloči in enako tudi nožne kosti do krempljev. Pri sušenju je posebno važno, da se prepreči vsako delanje gub: zrak mora imeti povsod neoviran dostop. Koža se suši najprej z usnjem na vun in to na zraku; izključeno je vsako hitro sušenje pri peči. Vsled premočne toplote bi se namreč stopila v koži vsebovana maščoba in zato bi usnje v poznejši predelavi razpadalo. Ozki pas usnja, ki ostane po izločitvi repne kosti, je najbolje, če se izpolni s kosom papirja, ravnotako šape, ako jih nočemo napeti s lesenimi klini. Kadar je koža napol suha, jo obrnemo z dlako na vun. Z obrnitvijo se pa ne sme predolgo čakati, sicer postane koža pre-suha in se le težko da še obrniti. Kože se suše ali na nalašč za to vrezanih deskah, ali s pomočjo posebnih napenjačev za kože.

V.

Vprašanje 2. S hrvatskimi purami se je zanesla v naše kraje huda perutninska bolezen, ki se je pojavljala v pričetku le pri puranih, sedaj pa že tudi pri kokoših: živali dobi po glavi izpuščaje (tudi znotraj), ki se razširjajo po vsej glavi, da postane vsa ena sama gnojna rana. Živali oslepi in pogine, ker ne more ničesar uživati. Pravijo, da je to perutninska difterija. Kako je zdraviti perutninsko difterijo ali davico? N. R. in A. Š. v H.)

Odgovor: Bolezen, ki ste jo popisali je perutninska difterija ali davica. To je nalezljiva bolezen, katere vzrok še ni razjasnjen. Zdravljenje se ima ravnati tako, da se imajo mizoljci oziroma kraste na glavi s toplo vodo, mastjo ali vazelinom omehčati in nato, kakor tudi razpadla vrhnja sluznica v kljuno, previdno z vato odstraniti. Nastale ranice se nato namaže 1—2 krat na dan z glicerinom ali s sokom od limone. Gnoj v očeh je treba najprej s toplo vodo odstraniti in nato v očesno sluznico nakapljati malo 2% borove kisline. Otekleline pod očesom je treba čimprej prerezati, vsebino izločiti in nastalo votlino večkrat dobro izprati ter z glicerinom namazati.

Če se je pojavila bolezen v hudi obliki, kjer je vztrajno zdravljenje nemogoče oziroma se ne izplača, je najkoristnejše, da se bolno oziroma sploh vso perutnino pokolje in hlev zelo skrbno in temeljito razkuži ter na ta način ugonobi bolezen.

Vet. Arko.

Vprašanje 3. Prosim, pojasnite v Vašem listu, ali veže posestnika poljedelstva zakon, da javi svoje hlapce in dekle pri okrožnem uradu za zavarovanje delavcev v Ljubljani. So-li hlapci in dekle na kmetijskih posestvih podvrženi zakonu o zavarovanju delavcev? (F. P. v L.)

Odgovor: Zakon o zavarovanju delavcev od 14. maja 1922. predpisuje v § 3. kot obveznost zavarovanja tako-le: Vse osebe, ki dajo v območju kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev stalno ali začasno in na podstavi kakršnegakoli delovnega razmerja svojo telesno ali duševno moč v najem, so zavarovane, ne glede na spol, starost in državljanstvo, po odredbah tega zakona. § 6. pa pravi: Za sedaj se po tem zakonu obvezno ne zavarujejo te-le osebe: poljedelski delavci in posli v poljedelskem delu; 2. osebe, ki so nastanjene v poboljševalnicah ali so zaprte v kazenskih zavodih; 3. osebe, ki so samo o priliki in nestalno zaposlene v hišnem gospodarstvu, kakor dninarji, da obdelujejo vrtove, čistijo stanovanja, žagajo drva, perejo perilo itd. — Iz tega je torej jasno razvidno, da hlapci in dekle, še manj pa dninarji v poljedelskih obratih niso obvezno podvrženi zavarovanju po tem zakonu, torej je tudi samoposebi umevno, da jih gospodarju ni treba javiti pri okrožnem zavarovalnem uradu.

L.

IZ DELOVANJA PODRUŽNIC.

Kmetijska podružnica Rečica-Nazarje je zborovala 14. novembra t. l. Od 28 članov je bilo 13 navzočih. Iz delovanja je povzeti, da je podružnica priredila predavanje o oskrbovanju hmeljnih nasadov. Računski zaključek izkazuje 627.60 Din dohodkov in 169 Din stroškov, tako da je preostanka 455.60 Din. Delegatom je bil izvoljen Hicelberger Martin. Pri slučajnostih se je razpravljalo o cenejši priskrbi gospodarskih potrebščin, o člankih o hmeljarstvu in o dobavi sadnega drevja.

Kmetijska podružnica v Št. Ilju v Slov. gor. je zborovala 14. novembra t. l. Od 69 članov je bilo 20 navzočih. Podružnica je priskrbovala svojim članom travno in deteljno seme, modro galico in sadno drevje. Blagajnični ostanek znaša 720 Din, skupnega denarnega prometa je pa bilo za 6452 Din. Za delegata sta bila izvoljena Fr. Lilek in Mirko Bauman. Sklenilo se je naročiti en vagon apna za prihodnje škropljenje.

Kmetijska podružnica v Dobravi pri Kropi je zborovala 14. novembra t. l. Od 110 članov je bilo 35 navzočih. Načelnik Ješe je poročal o nabavi strojev in o podružničnem premoženju. Dohodkov je bilo 3350 Din in stroškov 1438 Din, tako da je preostanka 1912 Din. V odbor so bili izvoljeni: Jan. Ješe načelnikom Matevž Pfajfar, Fr. Štular, Pet. Sitar, Jož. Roselj, Fr. Udir, Jak. Cerar, Viktor Musar, Jos. Varl, Ant. Hrovat, Sim. Vester, Jan. Rakovec. Za delegate pa: Jan. Ješe, Fr. Štular in Matevž Pfajfar. Sklenilo se je napraviti skladišče za orodje in gosp. potrebščine, dobiti žganjarski kotel in tehtnico, čistilnik za žito in brano ter naročiti tudi potrebno živinsko sol.

KMETIJSKO-ŠOLSKI VESTNIK.

Učni tečaji na kmetijski šoli na Grmu. V tekočem in naslednjih mesecih priredi drž. kmet. šola na Grmu več eno- in dvodnevnihi tečajev, namenjenih zlasti za kmetske mladeniče in gospodarje, med njimi: **kletarski** tečaj, dne 31. januarja; **vrtnarski** tečaj (pridelovanje zelenjadi), 3. in 4. februarja; **poljedelski** tečaj (zlasti: gnojenje, seme, rastlinski škodljivci in bolezni), 14. in 15. februarja; **sadjarski** tečaj, 25. in 26. februarja. Živinorejsko-mlekarski in čebelarški tečaj se vršita v marcu, tečaj za pridelovanje krme pa dva dni v maju. Poučevalo se

bo teoretično in praktično. Za vsak tečaj se sprejme le do 20 prosilcev. Revni udeleženci dobe na zavodu brezplačno prenočišče in hrano. Prijaviti se je na ravnateljstvo šole, in sicer za kletarski in vrtnarski tečaj **tako**, za poljedelski in sadjarski tečaj pa do 5. februarja.

DOPISI.

Iz Artič pri Brežicah. V nedeljo 5. decembra t. l. je predaval sreski ekonom g. Simončič o sadjarstvu. S preprostimi besedami nas je navduševal, da naj posvečamo čim več pažnje tej panogi kmetijstva, ki nam lahko pripomore do večjih dohodkov. Obljubil je, da bo prihodnjo jesen v Brežicah sadna razstava in da bodo kupci na sortiranem sadju spoznali večjo vrednost štajerskega sadja. Imenoval je tudi sorte, ki so prikladne za naš vinorodni pas. Naštel je potem jesenska in zimska opravila v sadovnjaku. Priporočal je arborin kot najboljše sredstvo proti rastlinskim in živalskim zajedalcem sadnega drevja. Natančneje je opisal sajenje mladega sadnega drevja ter razne slabe posledice, ki lahko nastanejo zaradi nepravilne saditve. Glede kletarstva je opominjal navzoče k pravočasnemu pretakanju vina ter navajal posledice prepoznega pretakanja. Priporočal je, da naj bi sadili za poizkušnjo krompir „Alma“, ki je po Kranjskem dobro obrodil. Ravno tako je priporočal gorenjsko črno-lisasto svinjsko pasmo za zboljšanje domače pasme. Lepo število poslušalcev je pokazalo, da se ljudje zanimajo za napredek gospodarstva. Želimo v kratkem kaj enakega pouka, g. predavatelju pa srčna hvala!

R. M.

GOSPODARSKE STVARI.

Sejm za kože divjih živali. Uprava Ljubljanskega velesejma deluje vzajemno s Slovensko lovsko zadrugo v Ljubljani že četrto leto za izboljšanje organizacije prodaje kož divjih živali v naši državi, zlasti v Sloveniji. Divja koža je narodno bogastvo, ki se do danes še ne upošteva dovolj. Pri prodaji naših kož posnamejo smetano povečini inozemski prekupčevalci, ki ne plačujejo polnih cen in oškodujejo s tem posameznika kot državo. Lansko leto smo pričeli uvajati organizirano prodajo kož divjih živali dražbenim potom. Skromni so bili početki, no upamo, da se ta važna panoga našega gospodarstva ugodno razvije. Zato pa je potreben skupen nastop vseh prodajalcev kož, da se moremo izkazati napram inozemskemu kupcu s čim večjo količino in se mu s tem izplača pot. — V letu 1927. se priredi dne 24. januarja, torej na prvi ponedeljek po sv. Neži običajni sejm, na katerem se bo na drobno prodajalo in kupovalo, glavni pomen pa leži v tem, da bo velesejm tega dne kot zadnji termin kože sprejemal v svrhu organizirane, en teden pozneje vršeče se prodaje dražbenim potom. V Vašem interesu je, da vpošljete kože že poprej, da se jih more pravočasno in pravilno sortirati ter s tem najboljše štiti Vaše koristi.

Krznarje in trgovce s kožami divjih živali opozarjamo na sledeče: Kožni sejm se prične dne 24. t. m. ob 8. uri zjutraj in se vrši na prostoru Ljubljanskega velesejma. Tega dne se bo kupovalo in prodajalo na drobno, zlasti pa bo Lovska zadruga oziroma „Divja koža“ prevzemala od zamudnikov v komisijo kože vseh vrst v svrhu kasnejše organizirane prodaje na dražbi. — Dne 25. januarja t. l. se bodo na velesejmu sortirale v komisijo izročene kože. Sprejemanje kož pa se brezpogojno zaključi tega dne ob 12. uri. — 26. t. m. se vrši od 8.—10. ure dopoldne ogled posameznih partij kož. Interesenti si morejo ogledati blago v tem času v paviljonu „J“ na velesejmu. Ob

10. uri pa se prične **dražba kož v sortiranih partijah** in traja do 12. ure. Dražba se ob 15. uri popoldne nadaljuje do 17. ure, ko se zaključi. — Prihodnji dan, 27. t. m. bo obračun s kupci in oddajale se bodo kupljene ozir. izdražene kože divjih živali. — Letošnji kožni sejm bo bogato založen s kožami vseh vrst divjačine in tako bo nudil najboljše priliko, da interesenti tu krlejo svoje potrebe.

Vinska razstava in vinski sejm v Ptuj se vrši za mariborsko oblast dne 15. do 17. januarja t. l. v Društvenem domu. Preskrbljeno je za polovično vožnjo in tudi prenočišča se dobe. Razstava je otvorena vsak dan od desetih dopoldne do petih popoldne. Vstopnina znaša 10 Din. Pokušnja je zato brezplačna. Otvoritev razstave se vrši v soboto, 15. januarja 1927. ob desetih dopoldne po pokrovitelju velikem županu mariborske oblasti g. dr. Pirkmajerju.

III. vinski sejm v Središču ob Dravi se vrši v torek, 25. januarja 1927. ob enajstih dopoldne. Vabijo se vsi vinski trgovci, gostilničarji, restavraterrji, hotelirji itd., da si ogledajo ta znameniti vinski sejm, na katerem se nudijo samo zajamčeno pristna ljutomerska vina vseh vrst in vrhov. Da so cene vedno zmerne in blagu primerne, kažejo živahne kupčije na prejšnjih trgih. Samo lani se je na dan sejma prodalo nad 1800 hl vina. Tudi letos se bodo vinogradniki držali gesla: Kak je blago, tak je drago. Ne zamudite torej te prilike in obiščite v torek, dne 25. t. m. vinski sejm „Ljutomerčana“ v Središču ob Dravi.

KMETIJSKE NOVICE.

Najvišje odlikovanje Ljubljanskega velesejma. Gospod minister dvora je pisмено obvestil predsedstvo Ljubljanskega velesejma, da je Njegovo Veličanstvo kralj Aleksander I. blagovolil prevzeti pokroviteljstvo nad VII. Mednarodnim vzorčnim velesejmom v Ljubljani, ki se vrši od 2. do 11. julija 1927. in nad II. Pokrajinsko-kmetijsko razstavo od 10. do 19. septembra 1927. Najvišje pokroviteljstvo je v največjo vzpodbudo prirediteljem in razstavljalcem, da se prireditve izvedejo s čim večjim uspehom, ki naj bodo izraz našega gospodarskega razvoja v kljub težki krizi.

KNJIŽEVNOST.

Vabilo na naročbo. Sadjarsko in vrtnarsko društvo za Slovenijo v Ljubljani pripravlja knjigo „**Sadni izbor za Slovenijo v sliki in besedi**“. Knjiga bo obsegala 24 jabolk in 16 hrušek v krasnih barvanih slikah in primern opis dotičnih sort. Vešana v celo platno z barvanim napisom bi veljala samo **65 Din**, ako se naroči in plača naprej. Pozneje bi veljala ista knjiga v knjigotrštvu najmanj 85 Din. — Vse ude kmetijske družbe, med katerimi je gotovo več tisoč zavednih in naprednih sadjarjev, opozarjamo na to delo in prosimo, da bi se v velikem številu priglasili za odjemalce tega prepotrebneга pripomočka v naprednem sadjarstvu. Naročila sprejema: **Sadjarsko in vrtnarsko društvo v Ljubljani, Resljeva cesta 24/II.** Za sedaj zadostuje dopisnica z izrecno izjavo, da podpisaneč naroča knjigo „Sadni izbor za Slovenijo v sliki in besedi“ in se zavezuje plačati 65 Din, ko mu bo društvo poslalo položnico. Knjiga bi izšla tekom poletja tekočega leta. Prijave prosimo do srede februarja t. l. **Zavedni kmetovalci-sadjarji, kmetijske podružnice, gospodarske korporacije, izobraževalna društva, knjižnice in sploh vsi prijatelji umnega sadjarstva, podpirajte prizadevanja Sadjarskega društva v svojo in v korist splošnosti!**

Planinski in sorodni agrarni zakoni in uredbe. Priredil dr. Fran Spiller-Muys, oblastni agrarni komisar. Založila Kme-

tijška tiskovna zadruga v Ljubljani. Poleg za naše planine veljavnega planinskega zakona in planinske uredbe v redakciji, ki upošteva vse razlike kranjskega, štajerskega in koroškega planinskega zakona, vsebuje ta knjiga tudi zakone o izboljšanju pašnikov in o vzdrževanju ograj ter izvlečke iz zakona in uredbe o razdelbi in uredbi skupnih zemljišč ter o novi uredbi servitutnih pravic paše itd. Končno sta pridejana še vzorec za upravo naših srenj (sosesk) in vzorec planšarskega reda za naše planine. — Ta zbirka kmetijskopравnih predpisov bo dobrodošla tako našim kmetovalcem, da se sami pouče o pravnih vprašanjih, ki se tičejo pred vsem njih samih in njihovega gospodarstva, kakor tudi županstvom, oblastvom in poklicnim pravnikom, ker jim bo prihranila zamudno iskanje teh zakonov in uredb po vedno težje dostopnih starih deželnih zakonikih. Ker je ta knjiga tiskana v zelo majhni nakladi, naj jo interesentje takoj naroče pri založnici.

DRUŽBENE VESTI.

Kazalo za „Kmetovalca“ za l. 1926. je sestavljeno in bo kmalu dotiskano. Ker pa večina prejemnikov „Kmetovalca“ ne hrani in jim je torej kazalo nepotrebno ter bi si družba naredila le nepotrebne ogromne stroške, če bi ga poslala vsem prejemnikom, zato dobe kazalo naknadno brezplačno doposlano le oni, ki ga izrecno zahtevajo.

URADNE VESTI.

ZAPISNIK

rednega občnega zbora Kmetijske družbe za Slovenijo v četrtek, 16. decembra 1926. v „Mestnem domu“ v Ljubljani.

Zborovanje je vodil družbeni predsednik g. Ivo Sancin.

Od 226 podružnic, ki so bile upravičene na družbeni občni zbor poslali 346 delegatov, je bilo zastopanih 208 podružnic s 315 delegati, in sicer iz bivše Kranjske 113 podružnic s 170 delegati, iz Štajerske in Koroške pa 95 podružnic s 145 delegati. Mariborsko oblast je zastopal oblastni kmetijski referent inž. Zidanšek.

1. Poročilo predsedništva. G. predsednik je otvoril zborovanje in ugotovil sklepčnost. Pozdravil je navzoče gg. odbornike, zastopnike podružnic, zastopnika mariborskega velikega župana in zastopnike tiska. Prav posebno je pozdravil g. delegata ministra Puclja. Spominjal se je jutrajšnjega rojstnega dne Njegovega Veličanstva, izrazil kralju čestitke in udanost ter zaklical trikratni „Živio!“, čemur so se zborovalci navdušeno odzvali.

Spominjal se je nadalje umrlih članov: **Josipa Urbančiča**, upravitelja družbene drevnice, ki je nad 40 let z vneto služboval pri družbi; učiteljice na družbeni gospodarski šoli v Marijanišču **S. M. Bernarde Korošec**; odličnega solnika in sadjerejca **Josipa Črnagoja**, ki je bil nekaj let tudi odbornik Kmetijske družbe, in slednjič ravnatelja kmetijske šole na Grmu **Bohuslava Skalického**, ki je bil odličan član Kmetijske družbe in njen dolgoletni odbornik. V počastitev spomina so se dvignili vsi zborovalci.

Predsednik je dalje izvajal, da letos z mirno vestjo lahko poroča o svojem delovanju, ki je bilo v glavnem odboru složno in uspešno.

2. Tajniško poročilo. Družbeni tajnik inž. Lah je prečital poročilo o delovanju Kmetijske družbe v l. 1925., ki ga prinesemo prihodnjič. Predsednik je otvoril debato, h kateri se ni nihče oglasil. Nato je podal g. predsednik sam sledeča pojasnila: G. tajnik je omenil o pičli državni podpori, ki jo je družba prejela v l. 1925., ker nismo Slovenci imeli nobenega

zastopnika v vladi. Letos pa, v l. 1926., je naklonil g. minister Puclj družbi 40.000 Din za strokovno delo, 50.000 Din za upravo, 40.000 Din za gospodniško šolo, 20.000 Din za razstavo v Krškem, 15.000 Din za razstavo na Bledu, 10.000 Din za razstavo na Velesejmu, 100.000 Din za nakup živine. Raznim podružnicam in nekaterim zadrugam je dal velike vsote za nakup strojev itd. Za te bogate podpore se g. ministru najlepše zahvalimo.

G. predsednik se je dotaknil tudi skladišča v Mariboru. To poslopje stane družbo okrog 600.000 Din. Kupila ga je na željo podružnic v mariborski oblasti, da se ustanovi tudi v Mariboru blagovno skladišče. Sedaj še ni popolnoma urejeno, zgodilo se bo to tekom prihodnjih mesecev. Dolžnost štajerskih podružnic je, da podpirajo skladišče in kupujejo blago v tej zalogi.

3. Predložitev družbenega računa za l. 1925. Tajnik je prečital račun bilance in račun izgube ter dobička za l. 1925., iz katerega je razvidno, da je znašal čisti dobiček v tem letu 11.151 Din 50 p. Na to je prečital g. predsednik revizijsko poročilo in podal potrebna pojasnila. Za gospodniško šolo je morala družba kriti primanjkljaj 45.000 Din iz l. 1924. Tudi „Kmetovalec“ je bil pasiven, kajti 15 Din udnine je mnogo premalo, da bi se krili tiskarniški stroški.

G. računski preglednik župnik Piber je izjavil, da je pregledal bilanco in našel vsa aktiva in pasiva v redu kakortudi blago in celoten inventar. Predlagal je, da se izreče odboru absolutorij.

G. predsednik je pripomnil: Dobiček pri družbi je malenkosten, če je tuptam kako blago nekoliko dražje, ni ta denar zavržen, kajti letos smo naklonili raznim podružnicam za razstave in v druge svrhe precejšnje podpore posebno pa našim nesrečnim poplavlencem. Dali smo n. pr.: konjerejskemu društvu v ljubljanski oblasti 3000 Din; onemu v mariborski oblasti 3000 Din; dirkalnemu društvu v Št. Jerneju 1000 Din; dirkalnemu društvu v Ljutomeru 2000 Din; živinorejski razstavi na Velesejmu 8000 Din; živinorejski razstavi Šmartno ob Paki 1500 Din; živinorejski razstavi v Krškem 1500 Din; gospodarski anketi v Mariboru 3000 Din; maturantom srednje kmetijske šole v Mariboru 1000 Din; prof. Priolu za potovanje na Holandsko 1000 Din; ge. Franji vdovi Holz 1500 Din; za poplavlence 5000 Din; raznim podružnicam skupaj 6000 Din, skupaj torej 37.500 Din.

Lansko leto se je naša družba najbolj zavzela za odpravo carine na modro galico; bil sem osebno v Beogradu intervenirati pri ministru, raznih načelnikih, prosil g. ministra Puclja za posredovanje; v isto svrhu je interveniral tudi družbeni tajnik. Poslali smo spomenico vsem klubom. Posrečilo se nam je doseči povrnitev polovične carine za prvih 15 vagonov, ki jo je družba tudi vrnila podružnicam, oziroma članom. Tudi glede oddaje umetnih gnojil, je stala družba vedno na stališču, da mora nabavljati samo prvovrstno blago, drugače oškoduje svoje člane.

G. Blatnik je vprašal, če nima morda družba kaj denarja pri Slavenski banki. G. predsednik mu je pojasnil, da družba nima naloženega denarja, ampak si ga mora izposojevati, da lahko blago naprej plačuje.

Ker se nihče ni javil k besedi, je občni zbor izrekel glavnemu odboru soglasno absolutorij.

4. Volitve. V zmislu § 17. družbenih pravil so bili izžrebani za skrutinatorje gg. Urek in Brenčič za štajerske podružnice, Bajuk in Jan za kranjske podružnice. Po dokončanem skrutiniju je proglasil g. predsednik izid volitev. Od delegatov podružnic iz bivše Kranjske so bili izvoljeni s 119 glasovi sledeči: predsednikom **Ivo Sancin**; za odbornike **Ivan Ažmaa**, **Lovro Petovar** in **Anton Globevnik**. V manjšini s 57 glasovi so ostali: **Peter Hauptman**, **Jože Mihelčič**, **Anton Umnik**

in **Aloizij Starman**. Od delegatov podružnic iz bivše Štajerske so bili izvoljeni z 98 glasovi za odbornike: **Mihael Brenčič**, **Jakob Jan** in **Mihael Hrašnik**; v manjšini so ostali s 45 glasovi: **Edvard Kuček**, **Anton Šega** in **Jakob Nemeč**.

5. Predlogi glavnega odbora. Tajnik je prečital predlog glavnega odbora, da se praznuje 160 letnica obstoja Kmetijske družbe s primerno slavnostjo, in sicer naj se vrši ob tej priliki slavnostni občni zbor Kmetijske družbe, nadalje je prirediti veliko kmetijsko razstavo za vso Slovenijo, izdati posebno slavnostno številko „Kmetovalca“ in malo brošuro s kratko zgodovino Kmetijske družbe in njenega delovanja. Predlog glavnega odbora se je soglasno sprejel.

Na pobudo od strani g. Ureka je glavni odbor sklenil predlagati občnemu zboru, da zavzame svoje stališče glede kontrole vin pri konsumu. K tej točki se je oglasil g. minister Pucelj, ki je poročal, da je izdal glede potvarjanja vin v Dalmaciji posebno okrožnico. Potreben nam je enoten vinski zakon, ki ga izdeluje načelnik kmetijskega ministrstva dr. Rittig. G. Urek je poudarjal, da dela slovenskemu vinu veliko konkurenco dalmatinsko vino, ki je potvorjeno. Predlagal je, naj vlada izvede čimprej strogo kontrolo v vseh vinarnah, kjer se prodajajo dalmatinska vina. Ko je bil predlog vsestransko pojasnjen, ga je občni zbor soglasno sprejel.

6. Predlogi podružnic. Tajnik je prečital predloge različnih podružnic za družbeni občni zbor. Podružnica **Slovenska Bistrica** je predlagala, naj se Kmetijska družba zavzame za ukinitev carine na modro galico in na umetna gnojila. G. predsednik je pojasnil, da so se storili vsi potrebni koraki pri vladi in pri posameznih poslanskih klubih, toda brez uspeha. V razpravo je prišel predlog iste podružnice zaradi zakona proti trpinčenju živine. Na pojasnilo tajnika, da že obstoji tak zakon, je sklenil občni zbor, da se je obrniti na vlado, ki naj strogo izvaja ta zakon.

Podružnica **Maribor** je predlagala, da se naj poskrbi, da prihajajo v promet samo take moštne tehtnice, ki so uradno preizkušene. Sklenilo se je, da stori družba tozadevno primerne korake.

Podružnici **Sv. Jurij v Slov. gor.** in **Sv. Jurij ob Ščavnici** sta predlagali, da se odpravi za vinogradnike dolžnost naznanila vinskega pridelka pri finančni straži. Obenem se naj odpravijo tudi kontrolni listi. Temu predlogu so se podala potrebna pojasnila.

G. Ažman, kot zastopnik radovljiškega in kranjskega okraja, je predlagal, da se naj Kmetijska družba zavzame pri velikem županu v Ljubljani, da se zaradi potrebnega varstva proti požigom na Gorenjskem dovoli zanesljivim osebam nošnja orožja. V tem pogledu je občni zbor po daljši razpravi sklenil, da se bo zavzela družba za to zadevo na merodajnem mestu.

G. delegat minister Pucelj se je oglasil k besedi in poročal o pogodbi s Francijo, ki zahteva od nas največje olajšave pri uvozu svojega vina v našo državo kakor tudi, da bi se pri nas ne smelo izdelovati kvalitativnih vin, za katere imajo Francozi svoje znamke, n. pr. Bordeaux, Champagne itd. Čudili so se našim delegatom, da se smatra naša država za vinorodno pokrajino. Glede carine so zahtevali najnižje postavke, kar so naši delegati že sami odbili in na to zapustili Pariz. O tej zadevi se je razpravljalo tudi v ministrskem svetu, kjer so bile zahteve francoskih delegatov soglasno zavrnjene. Sprejet je pa bil soglasno moj predlog, da se v toliko popusti, kolikor smo popustili Italiji, t. j., da se smejo francoska vina uvažati le proti plačanju carine, kakor se plačuje za italijanska vina. S tem je vsaka konkurenca za naša vina izključena. G. predsednik se je zahvalil g. ministru Pucelju za podana pojasnila.

Podružnica **Sv. Jurij v Slov. gor.** je predlagala, naj se udom dajo nakaznice, da bodo mogli dobiti v zalogi v Mari-

boru blago po znižani ceni, kajti dandanes dobivajo tudi neudje blago po isti ceni. G. predsednik: predlog je jako umesten, če bo družba kaj zaslužila, bomo vrnilo podružnicam, oziroma udom. Prihodnje leto pridem s predlogom, če bomo imeli kaj čistega dobička, da se isti razdeli delovnim podružnicam.

Podružnica **Moravče** je prosila, naj se Kmetijska družba zavzame za to, da se za revne posestnike, prizadete po uimah, nakupi hrana in živila po znižani ceni, in sicer samo potom kmetijskih podružnic. G. minister Pucelj je pojasnil, da v ta namen nimamo kritja v državnem proračunu. Koliko bi šele potrebovali poplavljeni, ki so trpeli ogromno škodo.

Ker se nihče ni več oglasil k besedi, je g. predsednik ob tričetrt na dve pop. zaključil občni zbor, želeč vsem navzočim vesele praznike in srečno novo leto!

VABILA

k občnim zborom podružnic Kmetijske družbe za Slovenijo.

SPORED:

- Točke 1.—6. po § 31. družbenih pravil.
- Slučajnosti.

Opomba: Opozarjajo se načelnštva, da pravočasno (t. j. vsaj 10 dni pred izidom onega „Kmetovalca“, v katerem ima biti objavljena vršitev občnega zbora) pošljejo vabila in spored podružničnih občnih zborov Kmetijski družbi, kajti za veljavnost teh je merodajen izpremenjeni § 30. po katerem morajo biti občni zbori podružnic vsaj 14 dni poprej razglašeni v družbenem glasilu z natančno navedbo kraja, prostora in časa.

Ježica, na praznik. 2. februarja 1927. ob desetih dopoldne v šoli; — **Lesce**, v nedeljo, 13. februarja 1927. ob devetih dopoldne v osnovni šoli; — **Moste pri Komendi**, v nedeljo, 30. januarja 1927. ob treh popoldne v Mostah 42; — **Ribče-Hotič**, v nedeljo, 20. februarja 1927. ob dveh popoldne pri g. Fr. Cerarju v Verneku.

Tržne cene.

Cene so v dinarjih.		Ljubljana		Maribor		
Žitni in drugi pridelki	pšenica	1 q	350— do 360—	300— do 325—		
	rž	1 .	270— do 280—	200— do 225—		
	ječmen	1 .	250— do 260—	200— do 225—		
	oves	1 .	215— do 250—	225— do 250—		
	proso	1 .	350— do . . .	250— do 300—		
	koruza (nova, sušena)	1 .	220— do 230—	225— do 250—		
	ajda	1 .	350— do 380—	250— do 300—		
	fižol, ribničan	1 .	425— do . . .	300— do 400—		
	fižol, prepelčar	1 .	425— do . . .	— do —		
	krompir	1 .	175— do 200—	150— do 200—		
	Seno in slama	sladko seno	1 p	100— do . . .	75— do 105—	
		kislo seno	1 .	75— do . . .	— do —	
		slama	1 .	50— do . . .	37— do 50—	
Goveja živina	Voll I. žive teže 1 kg		7-50 do . . .	7— do 8—		
	II.	1 .	6-50 do . . .	6-50 do 7—		
	III.	1 .	5— do . . .	5-75 do 6—		
	Krave, klobasarice	1 .	2-50 do 3-50	2-75 do 3-50		
Teleta	(Prigon v Ljublj. 154, v Marib. 415 glav).					
	Teleta žive teže 1 kg		8— do 11—	— do —		
Prasiči	(Prigon v Ljublj. 19, v Marib. 8 glav).					
	6-8 tednov stari komad		150— do 200—	150— do 200—		
	3-4 mesece stari		— do —	250— do 350—		
	5-7 mesecev stari		— do —	400— do 450—		
	debel žive teže 1 kg		— do —	9-50 do 10—		
debel mrtve 1 .		— do —	15— do 16—			
(Prigon v Ljublj. 33, v Marib. 106 glav).						
Mleko, maslo, sir, jajca	pišcane komad		— do —	15— do 35—		
	kokoš komad		25— do 30—	30— do 45—		
	m'eko 1 lit.		2-50 do 3—	2— do 3—		
	smetana 1 .		— do —	12— do 14—		
	čajno maslo 1 kg		55— do 60—	50— do 65—		
	surovo maslo 1 .		45— do . . .	38— do 48—		
	h'binjski sir 1 .		38— po . . .	— do —		
	sirček 1 .		10— do . . .	4— do 9—		
	jajce komad		1-50 do 1-75	1-75 do 2—		
	Karlvo	trda drva 1 m ³		150— do . . .	140— do 160—	
mehka drva 1 .			75— do . . .	105— do 120—		

Za uredništvo odgovoren: Viljem Rohrman. — Tisk J. Blasnikova nasl. v Ljubljani. — Za tiskarno odgovoren Mih. Rožanec.

KMETOVALEC.

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Inserati se računajo po naslednjih cenah:

1/4 strani	Din 2400.—	1/8 strani	Din 400.—
1/2 strani	Din 1200.—	1/6 strani	Din 300.—
3/4 strani	Din 800.—	1/12 strani	Din 200.—
1 strani	Din 600.—	1/24 strani	Din 100.—

Priloga listu stane Din 1500.—. — Mala naznanila do 20 besed stane Din 20.—, vsaka nadaljna beseda 1 Din.

Kmetovalci — udje Kmetijske družbe!

Naročajte vse kmetijske potrebščine edino-le pri svoji strokovni organizaciji t. j. pri Kmetijski družbi za Slovenijo; edino-le ona Vam more dati vsa potrebna jamstva glede izvirnosti in dobre kakovosti umetnih gnojil, krmil, semen in strojev. Bodite previdni pri nakupovanju potrebščin, ne nasedite raznim „cenejšim“ ponudbam.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Vse cene so popolnoma neobvezne.

Deteljna, travna in druga semena.

Brez jamstva glede čistote in kaljivosti naj nihče naših udov travna in deteljna semena ne kupuje. Zahteva naj vselej natančno navedbo odstotkov čistote in kaljivosti in naj ne upošteva cenikov, ki teh navedb nimajo, kajti v tem slučaju gre navadno za slabo in staro seme, ki je le navidezno „ceneje“.

Kmetijska družba je letos kupila najčistejša in najbolj kaljiva semena in jamči pri deteljnih semenih in mačjem repu za popolno brezpredeničnost. Travnna semena dospo s parnikom prve dni februarja v Trst. Cene za nadrobno oddajo so naslednje, pri odjemu celih vreč popust:

domača detelja, gorenjska	98% Č	90% K	33.— Din
domača detelja, italijanska	98% ..	96% ..	28.— ..
lucerna, pristna francoska	97% ..	92% ..	33.— ..
hmeljna lucerna	94% ..	90% ..	20.— ..
švedska detelja (inkl. 4% bele)	97% ..	90% ..	39.— ..
bela detelja (inkl. švedske)	98% ..	90% ..	39.— ..
mačji rep	99% ..	95% ..	15.— ..
pasja trava	93% ..	90% ..	25.— ..
francoska pahovka	90% ..	85% ..	24.— ..
angleška ljulika	97% ..	97% ..	18.— ..
laška ljulika	97% ..	95% ..	12.— ..
travniška bilnica	98% ..	95% ..	39.— ..
travniška latovka	85% ..	85% ..	38.— ..
lisičji rep	75% ..	75% ..	70.— ..
mehka stoklasa	85% ..	85% ..	10.— ..
navadna šopulja	93% ..	90% ..	46.— ..
pasji rep	97% ..	90% ..	84.— ..
ovčja bilnica	77% ..	90% ..	29.— ..

Vreče iz jute kakor tudi poštna frankatura se posebej računata po lastnih stroških.

Zmesi travnega in deteljnega semena.

Iz gori imenovanih zajamčeno čistih in kaljivih vrst, sestavljene po strokovnih navodilih stanejo: I. za barski svet kg Din 29.—; II. za peščeno zemljo kg Din 28.—; III. za srednje težko zemljo kg Din 26.—; IV. za težko zemljo kg Din 25.—.

Siva semenska ajda: Družbi se je posrečilo dobiti nekaj lepe sive ajde, ki jo bo oddajala po Din 4.50 za kg. Ker je bila

letos izredno slaba letina ajde, bo v prihodnjem letu močno povpraševanje po semenskem blagu. Zato priporočamo udom, da si jo že sedaj nabavijo.

Semenska pesa, Mamut in Eckendorfova po Din 13.— za 1 kg. To seme je jamčeno pristno severonemško, najvišje kaljivosti.

Umetna gnojila.

Udom iz mariborske oblasti sporočimo, da dobijo vse kmetijske potrebščine tudi v Mariboru, Meljska cesta št. 12, v lastni hiši Kmetijske družbe. Udje se lahko obračajo tudi naravnost na skladišče Kmetijske družbe v Mariboru, Meljska cesta 12.

Cene veljajo za nadrobne pošiljatve. Pri vagonkih naročil naj se podružnice obrnejo preje pisмено na družbo, ki jim bo napravila po možnosti ugodnejše cene.

Apneni dušik z 16 do 17% dušikom po Din 300.— za sto kg v vrečah po 100 kg, v pločevinastih posodah po Din 310 za sto kg. Za 1 ha 200 do 300 kg.

Kaljiva sol, 42% po Din 160.— za 100 kg, vreče po 50 kg stanejo 85.— Din z vrečo vred. Ya 1 ha 200—300 kg.

Kajnit po 95.— Din za 100 kg.

Kostni superfosfat 18/20% bo februarja zopet v zalogi. Cena Din 145 za 100 kg Ljubljana in Maribor. Na hektar 500 kg. Oni, ki tega gnojila doslej niso mogli dobiti naj ga čimprej naročijo, da ne poide, ker v tvornicah nivedno dobiti.

Mavec (gips) za gnojenje. Cena po 40 Din za 100 kg z vrečami vred.

Mešano umetno gnojilo za polje, travnike in vinograde, ki vsebuje kalij, dušik in superfosfat v primerni sestavi po Din 180.— 100 kg. Za 1 ha 300 kg.

Rožena moka, izborna dušičnato gnojilo po Din 350.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 200 do 300 kg.

Rudninski superfosfat 16—18% po Din 92.— za 100 kg, v vrečah po 100 kg, za 1 ha 500 kg. Pri celih vagonih po 90.— Din 100 kg franko navsako postajo v Sloveniji.

Razkrojena kostna moka, 26% fosforove kisline, 2% dušika po Din 110.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg.

Surova kostna moka z 4% dušika in 16% skupne fosforove kisline po Din 110.— za 100 kg. Vreče po 80 kg. Za 1 ha 300—400 kg.

Thomasova žindra. Po novi naredbi, ki je izšla v Uradnem listu št. 1 je uvoz vseh vrst umetnega gnojila zelo otežkočen. Radi gotovih neumestnih določil, ki uvozniku v praksi pri carinjenju lahko povzročijo ogromno škodo, smo morali večji uvoz žindre zaenkrat prekiniti, da vidimo, kako se bo ta pravilnik izvajal ob malem uvozu. Uvozniki bo mogoče le žindro z najmanj 18, 49% skupne fosforove kisline.

Krmila:

Lanene tropine z 38/40% beljakovin in maščabo po Din 3.50 za 1 kg v vrečah po 50 kg.

Poklajno apno v izvornih vrečah, težkih 50 kilogramov po Din 4.25 za kilogram, na drobno Din 5 za kg, najmanj 5 kg.

Ribja moka v originalni vreči 100 kg po Din 9.50 za kg, na drobno Din 10.— za kg, najmanj 5 kg.

Živalska sol po Din 2.25 za 100 kg Ljubljana, z vrečami (po 50 kg) vred.

Vinogradniške in vrtno potrebščine:

Antlavit v varstvo setev pšenice, turščice, graha, grašice, travnih in deteljnih, vrtnih in gozdnih semen vseh vrst pred poljskimi vranami, vrabci, kokoši itd., je zopet došel in se dobi v zaklopnih 100 gr Din 35.—, za 1/3 kg Din 50.—, 1/2 kg Din 80.—, v družbenem skladišču Maribor, Meljska c. 12.

Arborin, sredstvo zoper drevesne škodljivce, v steklenicah po 1 in pol kg po Din 20, v ročkah po 3 1/2 kg Din 50.—.

Ēbuloskope Vidal-Malgand po 500 Din za kompl. aparat. Eponit, vinski, po Din 5 ōza kg.

Enokarbon (Oenocarbon), prepar. ogljen prah za čiščenje vina po Din 50 za 1 kg.

Fenolftaleinov papir po 11.— Din za dozo. Flora škroplnice, dvolitrske, za cvetice, po Din 370.—.

Gnojne vile s 4 roglji po 15.— Din za komad. Grozdni mlin, trdke M. Kozinc, Sevnica, po Din 850.—.

Grozdni mlin trdke Weiss, 65 kg teže po 1580.— Din. Grozdni reblijač „Ideal“ štev. 8, prenosljiv po 2550.— Din.

Grozdni reblijač trdke Weiss po 5450.— Din. Gumijeve plošče po 5 Din komad.

Gumijeve cevi za škroplnice po 12.— Din meter. Gumijeve kroglice po 50 par komad.

Hora patrone po 12.— Din komad. „Jullien“ za čiščenje vina, za belo in za rdečo 1/4 kg Din 30, 1/2 kg Din 50, 1 kg Din 100.

Karbokrimp, nizozemski fabrikat, sredstvo zoper drevesne škodljivce, v ročkah po 3 1/2 kg po Din 45.—.

Modra galica jamčeno 98/99% po Din 7.50 za 1 kg. Moštne mere (vage) za v žep, mali format po Din 95.—, večji format s termometrom po Din 140.—.

Natrijev bisulfit v tabletah po 180 Din za 1 kg. Petrolfenol, sredstvo zoper krvavo uš po Din 12.50 za kg v posodi kupca.

Ročni žveplalniki po Din 65.— komad. Sadni mlin trdke Weiss po 4250.— Din.

Sadna in vinska stiskalnica z dvema košama Din 2.500.—. „Sargo“ aparati iz Mannesmanove cevi za zatiranje poljskih

Sulkol (koloidalno žveplo) proti oidiju v zavitkih po pol kg 65 Din, po 1 kg 120 Din orig. zavitek.

Stiskalnica za grozdje in sadje EPD po Din 3400.—. Škarje za trte št. 37a ali št. 45 po Din 26.—; št. 16 po Din 18.— za komad.

Škroplnice, orig. Vermorel, trtne nahrbtnne Torpille No. 1 po Din 620.—, Orangers po Din 590.—.

Škroplnice franc. znamke „Automatique“ Din 680.—.

Trtne škroplnice, bakrene, sistema Vermorel po Din 500, sistema Jessernik po Din 500, sistema Kmetijska družba po Din 450.— za komad.

Uspulun — najuspešnejše, že dobro znano sredstvo za razkuženje vseh vrst semenja — je zopet na zalogi. Uspulun je bavarski prah, ki se v vodi hitro raztopi in se doblja pri Kmetijski družbi v škaticah po 100 gr Din 22.—, 500 gr Din 92.—, 1 kg Din 170.—.

Vinalkometer za določanje alkohola od trdke Theo Seitz po Din 120. Vinometri „Weinlaube“ od trdke Weiss po Din 60.—.

Žveplo v rlinčah za žveplanje sodov po 15 Din za 1 kg. Žveplo dvojno ventilirano 85/95% Chancel po Din 4.— za 1 kg, z 3% galico po Din 4.25 za 1 kg.

Žveplone trakove na azbestu po Din 16 za kg. Žveplalniki za sode po Din 60.— za komad.

Žveplalnike, ročne po 65 Din za 1 komad. Žveplalniki nahrbtni, št. 1 Din 450.—, št. 3 Din 500.—.

Vrtnarsko orodje orig. trdke S. Kunde & sin: Cepilni noži za okulacijo in kopulacijo (gle) spis v „Kmetovalcu“ štev. 3) po Din 38.50, Din 58.75, Din 44.75, Din 36.25, Din 60.25, Din 84.—; vrtni noži po Din 57.25, Din 67.75; vrtno in trtne škarje po Din 52.—, 76.—, 117.—, 146.—, 190.—.

Žage za drevesa od td. Kunde, od 30.— do 124.— Din.

Razne kmetijske potrebščine:

Brzoparilnike „Alfa“ original B po 120 l po 1900.— Din. Grablje železne, 10 zobne po Din 9.—, 12 zobne po Din 11.—; 16 zobne po Din 15.— za komad.

Gumijevi seski po Din 20 in 30 komad. Higosan, sredstvo proti snežni plesni rži, progavosti ječmena v zaklopnih po 200 gr po 40 Din.

Kultivatorje (ročne) po 18, 20 in 25 Din komad. Mlečne cevi št. 3562 po Din 6.—; št. 3561 po Din 7.—.

Orodje vrtnarskega društva: male plošate škroplilnice po 10 l po 90 Din, klini za vrvice po 3.— Din, lopate za stihanje po 23 Din komad.

Pasti za voluharje po 10 Din komad. Porzol preiskušeno suho sredstvo za prašenje semena proti snetjivosti v zav. po 200 gr Din 10.—.

Peresa k vrtnim škarjam po 1 Din komad. Posnemalnik „Titan“ za 150 l po Din 2500.—.

„Baltic“ posnemalnik za 35 l Din 620. M:O za 60 l Din 1260, za 100 l K:1 po 1700 Din, za 130 l K: za kmetije 4—7 krav Din 1900 ali isti stroj s podstavkom Din 2950.

Požiralnikove cevi za teleta 160, za goved 350 Din. „Ptičji strah“. Vsebuje 20 strelav, stane Din 20.—.

Reporezni stroj E. W. A. po Din 700.—. Robkalni stroj za koruze EMR po Din 950.—.

Ročno sejalice po Din 210.— komad. Sirošče „Kastei“ se dobi v pločevinastih puščicah po 50 gr po Din 20, 100 gr po Din 40, 250 gr po Din 110, 500 gr po Din 180.

Sesalke za gnojnice (gnojne pumpe) 360 cm po 970.— Din, 420 cm po 1025.— Din, 290/420 po 1120.— Din.

Slamozelnice 10 col. reg., komad Din 1050. Slamozelnica, velika F. V. S. 12, po Din 2190.

Telečji napajalniki po Din 100.—. Tobačni izvleček v sodih po približno 100 kg po 10 Din kilogram nadrobno v pločevinastih kantah po 4 in pol kg vsebine po 70 Din in v steklenicah po dva kg po 30.— Din z ambalažo vred. Po pošti se razpošiljajo le pločevinaste kante.

Trijerji (orig. Heidovi) po 2600 Din. Trijer. Original Krüger Reform „Einfach“ (dva sita-trisalca in trije cilindrski siti) po Din 2520.—.

Trokarji za goved po Din 100, za teleta in ovce po Din 70. Žitni čistilniki z 10 sitami po Din 1600.—.

Poljedelski stroji:

Universalni plugi. D8 MN po Din 1250, D7 MN po Din 1180, D6 MN po Din 1000, EFB5 po Din 920, D5 MNR po Din 780.

Kompl. plugi z sedemdelnimi izruvači za krompir po Din 1250. Dvojni plug „Sack“ ZH6RU Din 1650. Sackov plug E9E Din 1300.

Sackov plug NW5 Din 1300. Podzemeljski plug „Sack“ XII po Din 400, „Sack“ XV po Din 400.

Plužni lemeži: 7 M24 po Din 52.—, 6 R24 po Din 48.—. Obračalni plug UW5 po Din 1040. Podzemeljski plug po Din 400.

Plužni trupi (glave) URB4 z rez. nožem po Din 175. Okopalniki: H4 po Din 315; XXV SACK (kopačice) po Din 440.—; „Planet“ štev. 8 Din 750; „Planet“ štev. 18 Din 220.

Osipalniki: z enim prednjim kolesom po Din 850; kompletni po Din 780; HSE po Din 310; HZL po Din 700, manjši po Din 350; M za 7" plug (Sack) po Din 390.

Njivska brana: Z3 po Din 700; SE2 po Din 700. Travniška brana A3 po Din 700.—, A4 po Din 710.—.

Travniške brane z zvezdnimi členki SA3 po Din 800.—, SB3 po Din 900.—.

Travniški skarifikator „Darius“ 14 po Din 2160. Sejalni stroj „Isaria“ širok 1.25, vrst 11, Din 5000.

Kultivator FZBVR SACK z sedmimi noži po Din 1780, z devetimi (peresnimi) noži po Din 1980.

Izruvač za krompir SACK z sedmimi deli Din 420.—.

Telefon št. 10. Poštni ček 10.533.

Ustanovljena leta 1889.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

Stanje vloge-
nega denarja
nad 250 milijonov
dinarjev.

(Gredska štedionica)

LJUBLJANA
PREŠERNOVA ULICA

Stanje vloge-
nega denarja
nad 1000 milijonov
kron.

sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun, in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti. Jamstvo za vse vloge in obresti tudi tekočega računa je večje kot kjerkoli drugod, ker jamci ranje poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo sodišča denar nedolpnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar. Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je denar tu popolnoma varen. Hranilnica daje posojla po nizki obrestni meri na posestva in menice.

Ugoden nakup posestva

Dne 27. januarja 1927 se vrši pri Okrajnem sodišču v Corinjem gradu, sobe št. 7 ob pol. 11. uri javna dražba posestva, vi: št. 33 k. o. Loka, ob- stoječe iz stavbenih parcel (ca 13 a), ali (ca 4 ha 65 a), pašnikov (ca. 5 ha 39 a), travnikov (ca 1 ha 60 a), vrta in gozda (ca 10 ha), skupaj 21 parcel lepo arondiranih. Cenina vrednost 26.228 Din. nalmanski ponudek 24.154 Din. Za varščino se položi pri dražbi ena desetina cenilne vrednosti.

VESELI BOSTE

in vedno se boste dobro počutili, ako z redno masažo, drgnjenjem in umivanjem s Fellerjevim pravim blagodišnim Elsafluikom prebudite v vseh delih telesa cirkulacijo krvi, osvežite mišice in celo telo in se storite s tem odpornega in sposobnega za delo. Že od časa naših dedov pokazuje se Elsafluid pri zunanji in notranji uporabi kot zanesljivo bolečine olajšujoče domače sredstvo in kosmetikum. To potrjujejo mnoge zahvalnice. — Pravi Elsafluid je močnejši in boljšega delovanja kot francosko žganje.

Zahtevajte za poizkus povsod izrecno Fellerjev pravi blagodišni Elsafluid, v poizkusnih steklenicah po 6 Din, v dvojnatih steklenicah po 9 Din ali specialnih steklenicah po 26 Din. — Po pošti pride tem cenejši čim več se naroči naenkrat. Z zavojnico in poštino stane: 9 poizkusnih ali 6 dvojnatih ali 3 specialni steklenici 61 Din; 27 poizkusnih ali 18 dvojnatih ali 6 specialnih steklenic 133 Din; 54 poizkusnih ali 36 dvojnatih ali 12 specialnih steklenic 250 Din.

! Naročila nasloviti razločno takole:

EUGEN V. FELLER, lekarna v Stubici
Donji, Elzatrek št. 333., Hrvatska.

1500 kg žeblijov (žičnikov)

mešanih, od 40 do 70 mm dolžine, popolnoma ravne, ima na prodaj po zelo nizki ceni: Mihael Kavčič, Zgor. Šiška 125 pri Ljubljani. 2

Cepljene trte

na rip, portalis, dišeči traminec, veliki rizling, beli ranfol, silvanec, vse prva vrsta, po nizki ceni, prodaja: Franc Raušl, Kukova, pošta Juršinci pri Ptuj. 3

Smrekov in kostanjev les

(v gozdu stoječ), eno uro od postaje Medvode in en skedenj ima na prodaj: Janez Ježek, posestnik v Poljanah, pošta Št. Vid nad Ljubljano. 4

Najuspešnejše sredstvo za rejo domače živine je brezdvomno

„MASTIN“

ki pospešuje rast odelitev in omastitev domače, posebno **klavne živine**. Jasen dokaz neprecenljive vrednosti „MASTINA“ so brezštevilna zahvalna pisma. Cena: 5 škat. 46 Din, 10 škat. 80 Din.

Lekarna TRNOCZY
Ljubljana, Mestni trg 4
(Zraven Rotovža.)

Ne kupujte cepljene trte

predno ne zahtevate brezplačnega cenika trtnice

Lozni rasadnik „MITINAC“

Smederevo, Srbija.

ZATO

da boste sveži in zdravi kupujte prvovrsten pridatek h kavi ter zahtevajte povsod

KOLINSKO CIKORJO

ki daje kavi fin okus, barvo in izdatnost. Pri nakupu pazite, da dobite samo prave takšnele zavitke:

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

Račun poštne hranilnice št. 14.257

reg. zadr. z neom. zav.

Brzjavka: „Kmetški dom“. Telefon št. 247

v Ljubljani, Tavčarjeva (Sodna) ul. št. 1, pritličje

Daje:

Posojila na vknjižbo, proti poroštvu ter zastavi premičnin in vrednostnih papirjev ter dovoljuje **kredite** v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji.

Obrestuje

vloge na **6%** brez od-
knjižice **čistih** povedi

Večje stalne vloge in vloge v tekočem računu po dogovoru.

Preskrbuje:

Kavcice inkase, **srečke** in vrednostne papirje ter **čekе** in nakaznice na druga mesta.

Uradne ure: vsak delavnik od 8. — 12. 1/2 in od 3. — 4. 1/2.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.

Mala naznanila.

Le proti predplačilu, do 20 besed stane. Dne 20. — vsaka nadaljna beseda po 1 Dn.

Vsakega 10. in 25. v mesecu se zaključijo sprejemanje oglasov za prihodnje število.

Upravništvo ne prevzame posredovanja.

Vsak ud

Kmetijske družbe ima pravico, zahtevati dokler traja zaloga za polovično ceno 13 dinarjev ene fine škarje za drevesca in trte in poštnina 3 dinarje proti predplačilu.

Nova slamoreznica

in dober kmečki komat, ima ceno na prodaj: K. Polajnar, posestnik v Ljubljani. (Kavarna Prešeren).

Dva praktikanta

za pomladno izkopavanje in razpošiljanje dreves ter za sajenje in pocepjenje v drevesnici za dobo od 15. februarja do 15. aprila sprejme Drevsnica Dolinšek, St. Pavel v Savinjski dolini. Podrobnosti pisмено.

Dobrega konja

od 5 do 10 let starega kupi: Mihael Kavčič, posestnik in gostilničar, Zgor. Siška štev. 125 pri Ljubljani.

Sadna drevesca

za pomladno saditev, kakor več sto divjih kostanjev, jabolka, hruške, češnje, češnje, orehi, visokodebelnih kakor tudi vseh vrst prtilikavcev. Cena po dogovoru, pisмено ali ustmeno. Naslov: Jakob Pintar, sadjerejec, Sv. Tomaž, pošta Škofja Loka. (Jugoslavija).

Metljavost

goved in ovac garantirano popolnoma ozdravi najcenejše zdravilo „Fužeržinja“, katerega dobite samo v lekarni: Bahovec, Ljubljana, Kongresni trg (Zvezda).

Kužni, mozočasti izpuščaj spolovil

pri goveji živini ozdravite sigurno s „Plodin“ svečicami. Glavna zaloga: lekarna Bahovec, Ljubljana, Kongresni trg (Zvezda).

Montafonski biki, krave in telice

na prodaj! Pašniško gospodarstvo — brez tuberkuloze. Povprečna letna mola od ene krave 4346 kg mleka. (Transportni zabor na razpolago.) Graščina Novi Kloster, pošta: Sv. Peter v Savinjski dolini.

Lepa težka krava

simodolka, prav dobra mlekarica, je z drugim teletom (telčico), eventualno tudi posamezno na prodaj pri Franc Vrtačniku, Vič 44 pri Ljubljani.

10 obljudenih A.-Ž. panjev

popolnoma novih, natančno izdelanih, z oljnato barvo prepleksanih, nov čebelnjak in nekaj čebelarkega orodja proda skupaj ali posamezno zaradi nenadne preselitve: Gvidon Schwarz, načelnik železniške postaje v Semiču.

Vrtnarja

dobro preizkušene in zanesljivega za hmeljarstvo v Slavoniji išče: Vlastelinstvo Alaginci, pošta Slavonška Požega.

Kobiljo

153 cm visoko s kompletno opremo in z vozom vred, vse še popolnoma v dobrem stanju, ima na prodaj ali pa zamenja za kravo Franc Hribar na Plavžu 11 pri Jesenicah (Gorenjsko).

Brinje in slive

za žganjkuho ima v zalogi A. Sarabon v Ljubljani. — Vzorci na razpolago.

Žnideržičeve panje

prave kompletne, dobro izdeluje Franc Osterman, mizar v Braslovčah.

Zdravila za živino:

lastne preizkušene specialitete, izdelane po navodilih nadživinozdravnika Sadnikarja dobite samo v lekarni na Vrhniki. Posebno pripravljeno: Sadnikarjev protikataralni prašek za konje zoper prehlajenje na sopilih, izcejanje žlema in gnolja iz nosnic, otežkočeno dihanje in kašelj, škatlja 20 Din. Bosulin svečice zoper srmančno vnetje ter jalovost krav in telic, to je onih krav, ki se gonijo, a ne obrežijo. Škatlja z 12 svečicami 30 Din. Sadnikarjev zdravilni prašek zoper obolenje prašičev, zoper boleznin na prebavilih in zaprtje, pravočasno uporabljen zabrani izbruh rdečice, en zavoj 12 Din, 10 zavojev 100 Din. Konjski cvet (fluid) zoper negibčnost udov in revmatizem vseh domačih živali, stekl. 15 Din. Hesalin uniči takol vse bolhe in uši pri vsaki živali, tuba 8 Din. Kapljice za prašiče, dvigajo slast do jedi in urejajo prebavo, stekl. 8 Din. Vsakemu zdravilu je pridelano natančno živinozdravniško navodilo! — V zalogi so tudi vsa druga zdravila!

Lekarna HOČEVAR, Vrhnika.

Javna zahvala.

Vsled tragične smrti mojega nepozabnega soproga Jurija Nagliča, mizarskega mojstra v Zg. Beli, izražam tem potom zavarovalni zadrugi „Croatia“, pri kateri je bil umrlj še leto dni zavarovan, javno zahvalo, ker mi je imenovana zavarovalnica najkulantneje izplačala zavarovano vsoto.

V Zg. Beli, dne 10. jan. 1927.

Franciška Naglič s. r.

Občni zbor

„Pašne zadruge“ za občine Selca, Sorica in Zeleznički se vrši v nedeljo dne 6. februarja 1927 po deseti maši pri Klopčarju v Zelezničkih. Dnevni red: 1. Poročilo funkcionarjev. 2. Eventuelna likvidacija ali volitev novega odbora. 3. Slučajnosti. — Načelnik.

Vsem vinogradnikom

kateri potrebujejo na suho ameriansko cepljene trte in sicer: veliki risling, silvanec, beli in modri burgundec, rudeči in dišeči traminec, črnina več vrst, debele Pošip, bela in rudeča Ranfol, bela in rudeča žlajtnina (Gutedl), cepljena Izabela za nizke lege, za brajde verande, cepljeno na Riparia Portalis veliko listnato, Götthe br. 9. Korenjski enoletniki, istih podlag. — Trte bodo dobro zarašene in dobro sortirane za prvi razred, glede podlage in sorte vsem v zadovoljnost postreženo. Naročila sprejema ustmeno in pisмено Franjo Žiher, veletrsnica v Samušani 37, p. Sv. Marjeta pri Moškanjcih.

„Cepljene trte“

ima letos kakor vsako leto 1. trsničarska zadruga v Sloveniji, pošta Juršinci pri Ptujju — od najbolj priporočljivih vrst na amerianskih podlagah, kakor tudi na podlagi Berlandieri X Teleki 8 B, ki po zatrdilu mnogih strokovnjakov raste najbolje v vsaki zemlji, tudi kjer na drugih podlagah pobleddijo; še za posajenje starih vinogradov je najbolj priporočljiva. Ker so zaloge velike, je še sedaj cena zelo nizka in se priporoča takoj naročiti. Zahtevalte brezplačni cenik!

Arborin,

priznano sredstvo zoper sadne škodljivce.

Saneolin, najboljšo sredstvo za razkuževanje živine, hlevov, orodja itd. za časa nalezljivih boleznin, Nadalje cepilno smolo, mazavo milo, Sanitol, Sanofarm in druge slične izdelke prodaja in razpošilja domača trdnica

CHEMOTECHNA

družba z o. z.

Ljubljana, Mestni trg štev. 10. na dvorišču trdnice „Skaberne“.

Pridna služkinja

začetnica, okoli 19 let stara, poštna in zdrava, se sprejme takoj v stalno službo v Ljubljani. Ponudbi je priložilo sliko (katero se kmalu vrne) in kako priporočilo o poštenosti in zanesljivosti, ter kakor poslati na: Upravo „Kmetovalca“, Ljubljana, Turjaški trg 3.

Deteljno seme

kupujemo po najvišji ceni. Sever & Komp., Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 5 (poleg Figovca) ali pa Wolfsova ulica št. 12. 368

Cepljene trte,

na amerianskih podlagah pod vsako konkurenčno ceno nudi trtnica Franc Zelenko, trtničar, Rucmanč — Sv. Tomaž pri Ormožu, Slovenija. 368

Cepljene trte,

veliki rizling götthe 9, silvanec riparija portalis, muškati silvanec götthe, beli bulgunder götthe, korenjake amerianske podlage nudi in prodaja Friderik Petek, Cvetkoviči 36, pošta Velika Nedelja. 411

Kmetovalci!

Vsled dežja in poplave bo nastopila letos smrdljiva snetjavost pri pšenici v veliki meri. Proti nastopu snetjavosti zmore Vas

sigurno zaščititi edino

„Porzol“

suho sredstvo za prašenje pšenice,

katero pospešuje kaljivost semena, ter zasigura večji in boljši pridelek. „Porzol“ je preizkušeno sredstvo! Uporaba zelo enostavna! Cena Porzola: 1 zavitek 200 gramov Din 10.—, 1 zavitek 1 kg Din 44.—. Za 100 kg pšenice zadostuje 200 gramov „Porzola“. Zahtevajte „Porzol“, dobiva se povsod. Trgovci, ki želijo imeti „Porzol“ naprodaj dobijo popust.

Vsa navodila daje brezplačno tvornica:

„KAŠTEL“ D. D.
Zagrebačka poslovница
ZAGREB, Poštni predal 104.

Uradni prostori:

Nikoličeva ulica št. 8/1. nadst.